Ч. 92 (14.341). Львів, вівторок 28. квітня 1936. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060, 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 219-41. „ Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Хто буде адміністратором Лемківщини?

Довідуємося, що серед ватиканських кругів кружлять вісти, що лемківська адміністратура не буде зліквідована і справу адміністратора вирішать у найближчих тижнях. Як кандидатів на становище адміністратора згадують о. сен. Лободича зі станиславівської дієцезії, о. крил. Медвецького (теж зі станиславівської) та о. декана Сухого з львівської дієцезії. Замітне, що теперішній завідатель лемківської адміністратури о. Іван Полянський зовсім не входить у рахубу.

Після кривавих подій у Львові.

ПЕРШИЙ АКТ ОБВИНУВАЧЕННЯ.

Як повідомляє агенція „Всхуд“, прокуратор окружного суду у Львові вніс сьогодні до суду акт обвинувачення у справі 6 людців, придержаних у часі четвергових львівських ексцесів на грабунку. Цей факт стався в одному конфекційному склепі при вул. Городецькій. Придержаних мали на собі вбрання, зрабоване у склепі.

Прокураторські доходження йдуть у прискіпленому темпі. Впродовж кількох днів прокуратура змогла устійнити вже всі потрібні обставини, що торкаються арештованих підчас подій. Дальший поділ праці в суді такий, що всі справи у звязку з львівськими ексцесами полагоджуються негайно.

НЕСПОВНА 300 ОСІБ У СЛІДЧІЙ ВЯЗНИЦІ.

З великого числа арештованих у Львові залишилось у слідчій вязниці несповна 300 осіб. Усіх, яких участь у четвергових подіях не вимагає слідчої вязниці, залишено на вільній стопі. В суботу м. ін. звільнено із вязниці провідника Бунду, Емануїла Шерера. Тому що першу виставу доходжень скінчено, в найближчих днях прокуратура перешле до суду дальші акти обвинувачення.

ПОЛЬСЬКІ ІНТЕЛІҐЕНТИ ПРО ЧЕТВЕРГОВІ ПОДІЇ.

Минулої неділі відбулися у Львові два зібрання польського громадянства, на яких обговорено недавні криваві події. На одному з них, що складалося переважно з професорів середніх і вищих шкіл, духовенства, представників промислових кол і т. п., промовляв професор університету, д-р Евг. Ромер. Предложено резолюцію, що вказували на причини львівських подій. Резолюції торкались м. ін. справи етатизму, безробіття, відношення держави до громадянства, бюрократії і дотеперішньої політики супроти інтересів Львова. З причини ріжниці поглядів резолюцій не принято.

На другому зібранні, скликаному заходом професорів унів. Ст. Грабського і Буяка обговорювано теж останні львівські події, одначе ніяких резолюцій не вирішено.

ҐРАБСЬКИЙ ПРО ЛЬВІВСЬКУ ТРАГЕДІЮ.

В одному з варшавських часописів помістив некоронований лідер львівської ендеції проф. Ст. Грабський статтю, в якій пише, м. ін.:

„Хто бачив детермінацію і погорду смерти, з якою кількатисячний похоронний похід перейшов через цілий Львів на Янівський цвинтар, дарма, що з відданих до нього сальв упало, по офіційним звідомленням, кількадцять трупів і коло 100 ранених, хто подумав над тим хвилину, що вибивання шиб почалося щойно по другій сальві і що ті вибиті в крамницях шиби не вабили ядучих у поході безробітних до розпорошення і грабежі, той, — коли не має мізку в серця зовсім виялововленого доктриною, — не може не зрозуміти, що таких настроїв юрби не створює штучна агітація, що родять їх тільки глибокі трагічні переживання в довгих, безнадійних місяцях. Видержливість має нашого населення на нужду, спричинену безробіттям, кінчиться. А тої видержливости не скріплять ані найгостріші поліційні репресії, ані найзамовніші відозви й вічеві резолюції ситих проти жидів, комуністів та інших агентів“.

ДОПОМОГА ДЛЯ ТИХ, ЩО ПОТЕРПІЛИ У ЗВЯЗКУ З ПОДІЯМИ.

Як повідомляє ПАТ, львівський воєвода звернувся до міністра суспільної опіки з проханням прийти з наглою допомогою тим, що потерпіли у звязку з четверговими подіями у Львові. Міністер суспільної опіки віднісся до справи прихильно і зголився, щоби ця поміч обняла:

1) Особи, які не з власної вини, наслідком ушкодження здоровля або окалічення стали нездібними до зарібної праці, що є головним джерелом удержання їх або їхніх родин;

2) родини по вбитих і померших, які наслідком смерти їх кормителів залишились без засобів до життя.

Міністер має затвердити внесення в справі способу переведення підповідної реєстрації, яку має перевести міська управа.

Воєвода Пражмовський рішив, щоби реєстрація була переведена в найближчому часі. Речинець і місце зголошень для пошкодованих осіб подасться окремо до відома.

Італійці почали наступ.

ПАРИЖ, 27. 4. Авас. З Дессіє повідомляють, що офензива на Адіс Абебу почалася. Передні сторожі посунулися коло 100 км. Сьогодні досвіта вирушили з Дессіє головні сили змотороризовані і багато виівувані артилерією.

ПЕРЕД ВИРІШНИМ БОЄМ.

ПАРИЖ, 27. 4. ПАТ. Після дводневних боїв над ріками Фафан і Террер абісинці потерпіли поразку. Італ. ліве крило може скоро посунутися вперід, загрожуючи праве абісинське. Колона ген. Аґостіні загрозила ліве абіс. крило. В центрі сподіються вирішньої битви під Сассабанет. Залога міста занимає дуже добрі позиції і готова до одчайної оборони. Армія ген. Грациані прегарно вивінувана технічно

ІТАЛІЙСЬКІ ІНТРИҐИ СЕРЕД АБІСИНСЬКИХ ПЛЕМЕН.

АДІС АБЕБА, 27. 4. ПАТ. Абісинські війська будують сильні фортифікації на південь від Сорраімо, перетинаючи шлях для мулів з Десіє до столиці. До міста напливають ранені — є їх вже коло 4.000. Вони оповідають, що помимо завзятих боїв і акції італ. літаків втрати абісинців на фронті не такі то великі, зате куди більше дають їм у знаки дикі племена Рая Азебу і Галла, що грабують обози абіс. військ. Вони дістають гроші та зброю від італійців, які без їхнього співділання не булиб осягнули за два останні місяці перемог.

Єгипетський король живе,

але його стан безнадійний.

КАЇРО, 27. 4. Райтер. Король Фуад умирає. Його стан безнадійний.

КАЇРО, 27. 4. Райтер. Лікарський бюлетень стверджує, що у здоровлю короля нема поважніших змін, лише місцеве зпаження поширилося.

Боротьба з кризою і настроями.

З приводу декрету про контролю обороту девіз і проти спекуляції.

Львів, 27. квітня 1936.

Найновіші телеграми принесли розпорядок президента Польщі про контролю обороту девізами і проти спекуляції. Це подія першорядного значіння, тому хочемо присвятити їй кілька зввваг.

Як відомо — Польща належить до тих нечисленних держав, які не пробують поборювати господарських трудноців зменшуванням золотої вартости свого гроша, себто шляхом девалюації. Вона навіть досі не відчувала потреби обмежувати оборот девізами і золотом (а таких держав є ще менше), не відчувала потреби боротись реґляментаційними засобами з такими шкідливими і небезпечними явищами, як спекуляція і тезавризація валют та золота. Польща вибрала другий шлях пристосування своєї економіки до нового, нижчого, господарського рівня і до нових умовин спричинених кризою і загально вже в світі закріплених. Вибрала вона шлях т. зв. дефляції в широкому значінні, в якому це поняття тепер уживається. Є це шлях куди труднійший, бо шлях ощадности і редукції, редукції промислових цін, заробітків, видатків, тощо.

Проти дефляційної політики — як ми нераз це подавали — підносились часто опозиційні голоси, навіть у зближених до уряду колах чи пресових органах. Деякі голоси були навіть дуже радикальні, бо домагались покинути клясичну валютарну політику, зірвати з золотим паритетом і господарським автоматизмом, або бодай зменшити золоту вартість польського гроша, подешевити кредити й улекшити доступ до тих та „накручувати“ коньюнктуру шляхом держав. Уряд відкидав рішуче всі ці спокуси, вважаючи, що вибраний ним шлях найкращий.

Останні події в Польщі й у світі дали речникам ліквідації дефляційної політики нові річеві арґументи. У Польщі полилась кров безробітних і зарисувалась гостро та небезпечно проблема безробіття. Рівночасно гарячка зброєння інших держав ворожить щораз більше горе тим, що залишаться позаду, не дотримуючи кроку в мілітарній підготові. Одно і друге, себто поборювання безробіття і дозброювання армії вимагає величезних фінансових засобів, з ними державний буджет не розпоряджає, — що більше, нема можливости в теперішніх умовинах піднести доходи скарбу. Ось джерело змісцнених атак на дефляційну доктрину і джерело щораз голоснішого домагання змінити господарську політику уряду в напрямі „накручування коньюнктури“.

Не будемо подавати тут імен осіб та назв часописів, які ставляться критично до теперішньої господарської програми уряду. Їх уже чимало. І є між тими особами люди, яких думка не є маловартна, а між тими часописами навіть зближені до уряду прес. трибуни. Міркування їх не мають нічого спільного з демагогією чи безнадійною справи, навпаки основуються на глибокій знані дійсности. Та проте вони оцінковані на випа

док реалізації, представляючи в повному слова того значінні „скок у невідоме". Турбота за торговельний біланс і за буджет та оправданий острах перед валютовими наслідками змушує уряд протиставитись думці штучного „накручування конюнктури" та взагалі зміні теперішнього господарського курсу. Це віддзеркалилось у комунікатах, виданих недавно після відомої наради на Замку.

Та проте заповідь збереження засадничого курсу не противиться деякій ревізії дотеперішньої фінансової політики. На це вказує розпорядок президента, про який ми згадали на вступі та який друкуємо на іншому місці. Є він — можна сказати — запобігаючим засобом проти небажаного розвитку дальших подій на ринку валют і золота.

Що було безпосереднім товчком до цього будьщобудь далекойдучого кроку уряду?

Отож після кріваввих демонстрацій безробітних появились панічні настрої серед громадян Польщі, підсичувані спекулянтами. Виявились вони великим попитом на золоті валюти, а саме на золоті доляри й рублі, які через те підскочили дуже сильно в курсі. Не було сумніву, що почалась тезавризаційна горячка, яка все проявляється тоді, коли гріш стає в переконанні мас непевний і вони пошукують за певнішими вартостями. Цьому недовірю до краевого гроша (так добре відоме тепер з вісток, які йдуть з Франції, де внаслідок того тезавризація, себто вкривання чужих валют і золота прийняла страхітливі форми), треба було протидіяти та зробити його в Польщі нешкідливим. Уряд рішився на радикальний засіб дуже швидко і піддав від тепер контролі оборот девізами, валютами і золотом, запевнюючи, що ця контроля не буде гальмувати нормальних чинностей господарських станиць.

Якби не було, це кінець лібералізму, що відзначав досі валютову політику польського уряду.

В. Несторович.

Вибори до французького парляменту.

Перемога комуністів коштом соціялістів.

ХІД ВИБОРІВ.

ПАРИЖ, 27. 4. ПАТ. Президент Лебрен приступив до виборчої урни в год. 9. Від 8. години напливає юрба до виборчих льокалів, перед якими потворилися довгі черги виборців, що терпеливо чекали на дощі. Всюди панує спокій. Темою всіх розмов є: необхідно не допустити до війни. Сильну фреквенцію слід приписати дощеві, що здержав багато парижан перед виїздом на село. Виборчі льокалі замкнули в год. 18; весь час панував лад.

ПІДСУМКи.

ПАРИЖ, 27. 4. ПАТ. В околицях Парижа та по більших містах помітне збільшення числа комуністичних голосів. Припускають, що у майбутньому парляменті лівиця матиме разом приблизно стільки мандатів, що і дотепер, лише їхній розподіл між лівими партіями зміниться. Гавас сподіється, що радикали втратять коло 30 мандатів, але все таки матимуть більше послів як-якьнебудь інша партія, бо коло 130-ох. Правиця і центр правдоподібно затримають дотеперішній стан.

Помітний зріст комуністичних голосів коштом соціялістичних. Вчорашні вибори розділили лише 180 мандатів; решту, себто 430 мандатів, розділить друге голосування найближчої неділі; тоді прийде до рішучої розгривки. Вчора ліві партії голосували відокремлено, при других виборах виступлять вони суцільно як „людовий фронт". Пересунення більшости серед лівиці характеризують такі цифри: при попередніх перших виборах радикали дістали 63 мандати — тепер 21, соціялісти 40 — тепер 23; зате комуністи здобули перше лише 1 мандат, тепер 10.

З теперішнього уряду вибрали 8-ох міністрів, а 7-ох міністрів та віцеміністрів стане до виборів вдруге. З визначних політиків вибрали мін. Фляндена (людовий демократ), Маррена (респ. федер.) і Блюма (соц.). Б. мін. Еріо мусить піддатися другому голосуванню.

ГОЛОСИ ПРЕСИ.

ПАРИЖ, 27. 4. ПАТ. „Ле Журналь" стверджує, що лівиця пересунулася у крайному напрямі, але перемога комуністів не скріпить позиції людового фронту. „Евр" звертає увагу на невдачу фашистівського „Круа де Фе". Комуністична „Юманіте" хвалиться, що в Парижі комун. голоси зросли з 96 на 163 тисячі.

—o—

Перед крізою

АВСТРІЙСЬКОГО УРЯДУ?

ВІДЕНЬ, 27. 4. ПАТ. Вчора пополудні канцлер Шушніг промовляв у Бадені до чисельно зібраних членів організації „Остмаркіше Штурмшарен". Він підчеркнув, що Австрія бажає мира з сусідними державами. Щодо внутрішних справ Австрії, то над Австрією збираються грізні хмари. Націонал-соціялісти ведуть в Австрії завзяту пропаганду. Устрій Австрії не є фашизмом ані англійською демократією, як дехто твердить, але є устроєм типово австрійським. Внутрішня ситуація в краю напружена і в короткім часі Австрія може сподіватись крізи уряду.

АНҐЛІЯ НЕ ПРИНЯЛА НІМЕЦЬКОГО ГЕН. КОНСУЛЯ.

ЛЬОНДОН, 27. 4. ПАТ. Як подає „Дейлі Геральд" міністерство закорд. справ відмовило екзекатер д-рові Бене, головному організаторові націонал-соціялістичної партії на Анґлію, якого німецький уряд хотів заіменувати ген. консулем у Льондоні.

МЕКСИКАНСЬКІ КОМУНІСТИ ГУЛЯЮТЬ

МЕКСИК, 27. 4. ПАТ. Гурт комуністів напав на домівку фашистівської орґанізації „золотих сорочок", знищив бюра та архіви і ранив 3 особи.

ПРИЇЗД БЕЛЬҐІЙСЬКОГО ПРЕМІЄРА.

ВАРШАВА, 27. 4. ПАТ. Вчора в год. 17.30 приїхав поспішним поїздом бельґ. премієр та міністр закорд. справ Павло Ван Зелянд з жінкою. Він зложив візиту мін. Бекові.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Мадярського премієра Ґембеша та реґента Гортія відвідав сер Чемберлен.

Президент Чілі заповів, що 21. травня зложить у парляменті проект, щоби держава виступила з Ліґи Націй.

Ємен підписав з Францією договір приязни і торговельну умову.

о. О. ПРИСТАЙ. 7)

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Незабаром з повагою віzджав „Кронпрінц Вільгельм" до гудзонського заливу. Йому назустріч плили моторові човна з американськими урядовцями, що мали візувати корабель і перебрати урядові документи. За пів години він заякорив в нюйорській пристані. Крім того моряки привязали його ще линвами до берега й спустили містки. Подорожні I-ої і II-ої кляси висідали з корабля і йшли до великої ждальні. Тут відбувалася ревізія пакунків. По ній ми взяли фіякра і поїхали на адресу, що її мали зі собою, до Джерзі Сіті, де навідалися передовсім до о. Улицького. Звідтіля спрямувалися до о. Н. Підгорецького в Ню Йорку. Ще того самого дня вечором виправилися в дальшу дорогу до Філядельфії, щоб зголоситися в єпископа С. Ортинського. Там переночували в готелі „Венедик", а рано пішли на авдієнцію до єпископа.

Мого товариша подорожі, питомця О. Бартіша, залишив єпископ у себе у Філядельфії. Тут він мав закінчити свої богословські студії. Я мусів іще їхати до Шенандо, де був парохом о. Л. Левицький, що мав увести мене на мою першу душпастирську посаду в Америці. Досіль подорожувалося мені гарно в товаристві молодого О. Бартіша. Не почувався я самітний, маючи біля себе земляка. Міг я навіть повторити за апостолами, що добре нам тут бути, якто вони одного разу щиро заявили свому Вчителеві. Але тепер довелось розлучитися з товаришем подорожі. В дальшу дорогу мусів я пуститися одинцем. А для неознайомленого з Америкою „грінгорна", це була немаловажна справа.

Іще був я разом з О. Бартішем у Філядельфії, де довелося мені пережити неприємну для нас обох несподіванку, що її врештою могли наперед очікувати грінгорни з Галичини. Ми ночували в готелі „Венедик". Рано встали, вмилися й одягнулися, а потім хотіли поснідати й піти до владики С. Ортинського. Легко було нам постановити, що поснідаємо, але тяжче виконати свою постанову. Бо як нам порозумітися з американською готелевою прислугою і замовити собі в неї снідання? Та ми були безязикі в цій Америці! Українська й німецька мова не вистачала тут таксамо, як і польська або латинська. Поставали ми напроти себе й стали раду радити, в який спосіб прийти нам до снідання. Коли показати одною рукою на рот і другою на живіт, то пізнають навіть американці, що ми голодні. Але як сказати, що саме хочемо їсти? Ми радилися голосно над цією справою, знаючи, що ніхто у краю єнків[1] не матиме інтересу підслухувати нас. А проте хтось навіть зрозумів нашу розмову... До нас підбіг готелевий замітач, що ним був молодий хлопчина і на наше чимале здивування, заговорив чисто по українськи:

„А що отці хотілиб мати на снідання? Прошу тільки мені сказати, а я вже постараюся про все. Я українець! Перед шістьома роками приїхав до Америки, а в цім готелі працюю чотири роки.

Ми зраділи, але водночас стало нам соромно, що цей юнак, замітач у готелю, мусів прийти з допомогою нам, безязиким інтелігентам. Він може і не мав ніякої шкільної освіти, а проте був перекладачем для „вчених панотців з Галичини"... Ця пригода з анґлійською мовою запала мені глибоко в память. Та колиб на ній було скінчилося, а то ще того самого дня вечором мав я знову подібну історію. Але її переживав уже сам, тобто без питомця О. Бартіша.

Полагодивши свої формальности в єпископській канцелярії, вибрався в дорогу до Шенандо в пенсильвенськім стейті, щоб там звернутися із своєю грамотою і супровідним письмом до о. Левицького. А він мав заопікуватися мною, грінгорном. У Філядельфії дали мені адресу о. Левицького, відвезли мене на залізничий двірець, купили білет, посадили до купе і пішли собі. Поїзд рушив і я поїхав. Але де те Шенандо, як далеко мені їхати до нього, і коли треба буде висідати, про це я не мав поняття.

По дорозі я не давав спокою кондукторові. Постійно шарпав його за полу і показував йому карточку з назвою міста, куди я їхав. Кондуктор мав язик і також у мене він був, проте ми ніяк не могли порозумітися зі собою. Бо він говорив до мене по свому, а я до нього і по нашому, і по німецьки, і по польськи, ба зачіпив і латину, і навіть хотів спробувати по грецьки. Однак це все не було здатне псові на чоботи... Тільки одно врозумів я трохи з того всього, що він лепетів до мене. А саме він показав мені „на міги", себто рухами рук і жестикулюючи, що один панок, що сидів біля мене, візьме мене під свою опіку. Успокоїв мене, хоч і не надовго. Бо за якийсь час встав той панок і кудись пішов собі. Либонь забув за мене, що мав показати мені, де маю висісти і повіявся за своїми власними ділами.

Мій кондуктор відбув свою службу і також залишив поїзд. А на його місце прийшов новий. Я був вже зовсім самотний! В цій хвилині годі було мені згадувати минулі галицькі часи. Передімною виринула турбота за теперішність. Треба було щось робити, щоб не заїхати Бог вість куди. Та на щастя за півгодини вернувся мій незнайомий опікун і сів на своє місце. Виявилося, що він був перейшов до вагону курців. Там курив собі, бо ми їхали у вагоні для некурців, де не смів би закурити навіть сам президент держави.

(Далі буде.)

—o—

[1]) Американці.

Під враженням львівських подій.

НА РОБОТИ ДЛЯ БЕЗРОБІТНИХ.

Рада Банку Польського рішила дати в розпорядження уряду 20 міліонів зол. на побільшення затруднення безробітних при дорогових роботах. Поставлення тієї суми в розпорядження уряду відбудеться в межах статутової діяльности Банку та у формі передбаченій статутом.

ПУБЛИЧНІ РОБОТИ В СТАНИСЛАВІВСЬКОМУ ВОЄВІДСТВІ.

Міністерство комунікацій призначило, як повідомляє агенція Всхуд, на дорогові і мостові роботи на терені станиславівського воєвідства в буджетовому році 1936/37 суму 1,015.000 зол. З тієї суми передбачено 261.000 зол. на роботи мостові, 739.000 зол. на роботи доріг і 15.000 зол. на виладження проектів дороги крізь Косів—Жабе—Ворхта—Татарів. З наведеної суми на роботи в поодиноких повітах припадають квоти: Долина 23.500 зол., Городенка 57.100 зол., Калуш 39.300 зол., Коломия 112.500 зол., Косів 92.000, Надвірна 87.000 зол., Рогатин 117.800 зол., Снятин 11.400 зол., Станиславів 267.300 зол., Стрий 18.300 зол., Товмач 26.600 зол., Жидачів 52.200 зол. Крім того міністерство призначило на водно-комунікаційні роботи квоту 160.000 зол.

На затруднення беземельних і малоземельних станиславівського воєвідства при меліораційних роботах призначило міністерство рільництва 186.000 зол.

Фонд праці признав в буджетовому році 1936/7 на роботи, які виконують самоврядні установи на терені станиславівського воєвідства кредити у висоті 750.000 зол. Ці кредити передбачені до виплати в місячних ратах до грудня ц. р.

ГОСПОДАРСЬКІ СПРАВИ НА ПЕРШОМУ ПЛЯНІ.

В Бережанах відбувся регіональний зїзд старостів чотирьох сусідніх повітів, опісля в Чорткові відбувся подібний зїзд для пятьох сумежних повітів. В нарадах обох зїздів обговорювано перш усього господарські справи. У висліді нарад устійнено подрібно трилітні пляни діяльности поодиноких повітів. У найближчому часі відбудуться подібні зїзди в Золочеві і Тернополі для інших повітів тернопільського воєвідства. (Всхуд).

ЦІКАВЛЯТЬСЯ ГОСПОДАРСЬКИМИ СПРАВАМИ В КОЛОМИЙЩИНІ.

В Коломиї відбулася під проводом станиславівського воєводи Старжинського конференція, важна для господарських інтересів повітів коломийського, городенського, снятинського і косівського. М. ін. обговорено справу садівництва і організації збуту овочів із тих повітів. Воєвода перевів люстрацію повітового староства і виділу та приняв на послуханні представників різних кол громадянства. Дальше люстрував громади Ясенів, Гвоздець, Космач і Березів Середній та взяв участь у лікарському зїзді у справі метод і засобів задля піднесення санітарного стану воєвідства. (Всхуд)

Вивозять до Берези.

Зі Стрия вивезено до Картуської Берези трьох комуністичних діячів. Передбачені дальші транспорти. З білостоцького воєвідства вивезено 15 комуністів, в того 5 із Гродна і городенського повіту. З Вильна вислано 30 осіб, із Ченстохови кільканадцятьох

Важка боротьба з язвою алькоголізму і нікотинізму.

Загальні Збори Українського Протиалькогольного Т-ва „Відродження“.

Гарну, привітну і простору домівку Т-ва „Відродження“, прикрашену протиалькогольними картинами і гаслами, виповнили вщерть в суботу 25. квітня ц. р. члени і делегати філій та кружків Т-ва, які приїхали на Загальні Збори своєї централі. Збори відкрила голова **д-р С. Парфанович-Волчук** в год. 5.45 вечором і привитала членів, представників преси та гостей (усіх на салі понад 60 осіб), згадала про смерть членів Т-ва І. Гарасевича, письменника А. Чайковського та М. Парфановича, память яких присутні вшанували повстанням з місць. Після того хор учеників Малої Семинарії під проводом проф. Антоновича відспівав бадьорий відродженецький гимн, секретар **І. Костюк** відчитав письменні привіти, а саме від Митрополита Кир Андрея та від кількох філій „Відродження“; від С. У. відчитала привіт п-і О. Ціпановська. По відчитанні протоколу з попередніх Заг. Зборів **інж. І. Прокопів** доповнив деякими даними друкований звіт з діяльности Головної Ради.

ЗА КРАЩЕ ЗАВТРА.

При кінці ділового року Т-во „Відродження“ начислювало 18 філій і 122 кружки. На Волині влада зліквідувала всі кружки та філії і не дає змоги членам відродженцям заснувати нової організації. Зате селяни з наших північно-західних земель є найкращими членами Т-ва. Між членами найбільший відсоток творять селяни, далі йде молодь. Найменший відсоток між членами припадає на інтелігенцію старшої ґенерації. Середношкільна молодь обєднана у протиалькогольних гуртках молоді, які істнують по деяких наших гімназіях у Львові і в краю. Студенти згуртовані при Т-ві в секції українських студентів абстинентів. Т-во мало в діловому році 6400 членів. Одначе тому, що багато членів не платило вкладок Головна Рада викинула всіх „паперових“ членів так, що тепер Т-во має 785 активних членів. Це число членів з кожним днем побільшується. Головна Рада звернула велику увагу на пропаганду відродженецьких гасел. За 9 років своєї повоєнної діяльности Т-во „Відродження“ випустило 697.754 видань, себто книжок, календарців, журналу „Відродження“ і з того поширено в краю 585.000 примірників. В місяці лютому кожного року Головна Рада переводить ударну протиалькогольну і протинікотинну кампанію, уладжує протиалькогольні курси, відчити і т. д. Головній Раді вдалося навязати в діловому році взаємини з українцями в Загребі, бачванськими українцями в Югославії, в Злучених Державах і Канаді. Влада на Закарпатті не дає змоги вдержувати взаємин з нашими братами забороняючи читати журнал „Відродження“. Т-во не має звязку також з Буковиною, зате вдержує взаємини з закордонними протиалькогольними організаціями.

Касовий звіт склав скарбник **дир. Чубатий**. Завдяки меткому фінансовому референтові дир. П. Волчукові вдалося оздоровити фінансові відносини в Т-ві і вийти на правильний шлях. Після основної санаційної акції довг Т-ва в дні 31. грудня 1935 р. доходив 1.268.81 зол., майно Т-ва 12.258.13 зол.

ПІВ МІЛІОНА ЗОЛОТИХ РІЧНО ПРОКУРЮЄ ОДИН ПОВІТ.

З черги звіти з діяльности філій склали такі делегати: проф. Юліян Каменецький (Рогатин), м-р Микола Ценко (Сколе), Олександер Капко (Калуш), Михайло Татух (Городок), Ярослав Коваль (Рожнітів), Бережницький (Самбір) і Анатоль Пирожинський від секції студентів абстинентів. Зі звіту делегата присутні довідалися, що населення Скільщини пропиває тепер щоліт 150 літрів спірту, а прокурює річно пів міліона золотих. Чи це не сором?!

ДИСКУСІЯ І ВИБІР НОВОЇ РАДИ.

В річевій дискусії забирали голос: інж. Цімура, проф. Каменецький, м-р М. Хомяк, О. Капко, м-р Ценко, студ. Бережницький та студ. Зацний. По вияснениях голови Заг. Збори на внесок проф. д-ра І. Раковського признали одноголосно абсолюторію Головній Раді.

Опісля на внесок дир. Чубатого Збори вибрали головою Т-ва знову **д-ра С. Парфанович.** Її вибір привитали присутні голосними оплесками. До Головної Ради ввійшли: **інж. І. Прокопів, дир. Пилип Волчук, студ. Іван Костюк, проф. Адам Антонович, проф. Юліян Каменецький, о. д-р Всеволод Дурбак, п. Олександер Роїк, м-р Ярослав Чума, студ. Олександер Бережницький і студ. Анатоль Пирожинський.** На заступників вибрали: Романа Сколоздру і Василя Шикулу. До контрольної комісії ввійшли: **проф. д-р І. Раковський, дир. Петро Чубатий і проф. Дарія Витанович.**

Після спільної фотографії і по внесках та запитах голова замкнула Заг. Збори в год. 9.15 вечором

Японсько-совітські переговори.

МОСКВА, 27. 4. ТАСС. Совітський амбасадор в Токіо Юренієв відбув з яп. міністром закордонних справ Аріотою першу розмову на тему граничних комісій. Юренієв висловив думку, що такі комісії слід було б створити вздовж цілого кордону; Аріота не противиться, але уважає за більш підхоже покликати до життя такі комісії лише на східньому відтинку кордону

МИРОЛЮБНІ ЗАЯВИ

МОСКВА, 27. 4. ТАСС. На принятті у тутешній японській амбасаді амб. Ота і ком. Ворошилов ствердили у промовах, що між обома державами нема спірних справ, яких не можна б полагодити мирно.

Загальні Збори Товариства Допомоги Інвалідам.

В суботу вечором відбулися у салі Сокола-Батька Заг. Збори УКТОДІ. Зі звіту голови д-ра *І. Ґижі* довідуємося, що в 1935. р. було зареєстрованих в УКТОДІ 2046 інвалідів, одначе з допомоги Товариства користало лише 592 тяжче пошкодованих. Постійні ренти дістають лише інваліди від 35 прц. утрати працездатности вгору. Цих інвалідів було в 1935. р. 429. Ренти вагаються між 5 до 50 зол. місячно. Інваліди нижче процентові не дістають рент, однак дуже часто Товариство мусить приходити і їм з поміччю. У звітовому році Т-во дало таких підмог 68 інвалідам. Майже кожного року менше на кількох інвалідів внаслідок смерти (у звітовому році померло 3), одначе на їх місце орентовує Товариство тих інвалідів, що досі при свому високопроцентовому інвалідстві не діставали ренти тому, що запізно зареєструвалися.

В звітовому році виплатило Товариство титулом рент і підмог інвалідам 74.254 зол., себто 308 зол. більше як в 1934. р. На протези для інвалідів видало Т-во 2.469 зол., на ліки 1.163 зол. Лікарську поміч дістають наші інваліди безплатно у всіх українських лікарів; Народня Лічниця у Львові приймає їх на амбулаторійне лікування. За цю жертвенну опіку над українськими інвалідами зложив голова усім лікарям та зокрема директорові Народної Лічниці д-рові Бурачинському і ординуючим тим лікарям щиру подяку. Дім Українського Інваліда у Львові, в якому находило приміщення кільканадцятьох інвалідів, Т-во зліквідувало тому, що удержання цього дому вимагало річно яких 15.000 зол. Разом на поміч для інвалідів видало Т-во 79.200 зол.

Між доходами Т-ва головну позицію творять членські вкладки. Число членів Товариства у звітовому році зросло на 302 особи, до числа 4202 членів. На жаль аж *2382 членів залягає* з вкладками. Членів добродіїв, *себто* тих, що жертвували на цілі Товариства більше як 100 долярів нараховує УКТОДІ 273 з того в Америці 171 а 102 в краю. Жертви принесли Т-ву 100.542 зол., нерухомости (камениця у Львові при вул. Потоцького 48 та реальности у Винниках і при Любінській дорозі) 12.239 зол. Реальність на Ялівці, що давала малий дохід, Т-во продало

У звязку з новим законом про інвалідів з 1932 р. виконало УКТОДІ свій обовязок, інформуючи інвалідів УГА про вимоги, що їх треба

зробити, аби отримати державну ренту. *Досі на терені львівського воєвідства дістав державну ренту лише один інвалід з УГА.* Значить, годі сподіватися, що УКТОДІ буде у своїх видатках поважніше відтяжене. З огляду на господарську скруту Т-во тричі обнижкувало інвалідські ренти так, що тепер дійшли вони до голодових сум. Голова закінчив звіт подякою жертводавцям, пресі та лікарям.

Після короткої дискусії Заг. Збори приступили до виборів Головної Ради, що залишилася у дотеперішньому складі.

Курси Рідної Школи.

Головна Управа Р. Ш. улаштовує у травні ц. р. доповняючий курс для провідниць дитячих садків і курсів для рідношкільних провідників.

ДОПОВНЯЮЧИЙ КУРС ДЛЯ ПРОВІДНИЦЬ ДИТЯЧИХ САДКІВ

відбудеться від 5.—10. травня ц. р. Мета курсу: доповнити відомости зі співу, руханки, організації і літератури в ділянці дошкільного виховання.

На цей доповняючий курс можуть зголошуватися провідниці дитячих садків, що вже мають скінчений рідношкільний курс для провідниць дитячих садків у Львові або на провінції.

Зголошення слати безпосередньо до Головної Управи Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська ч. 46.

Отворення курсу відбудеться 5. травня ц. р. в хлопячій школі Р. Ш. ім. Грінченка у Львові, вул. Городецька ч. 95 в год. 4 попол.

Після закінчення цього курсу провідниці дитячих садків можуть користати з курсу для рідношкільних провідників (ць).

КУРС РІДНОШКІЛЬНИХ ПРОВІДНИКІВ

відбудеться від 10.—20. травня ц. р. Мета курсу: повчити рідношкільних діячів (ок), як вести освітньо-виховні справи з особливою увагою до праці в Дорості РШ. на підставі статуту і правильника РШ., відповідно до постанов обовязуючих законів.

Учасниками (цями) цього курсу можуть бути тільки члени Рідної Школи з відповідною освітою, обзнайомлені з рідношкільними та по змозі і з іншими освітніми, культурними й економічними справами.

Подання вносити до 1. травня ц. р. тільки через свій приналежний кружок РШ. до Повітового Союзу Кружків (Повітового Кружка) РШ., який подання своєї області пересилає до Гол. Управи РШ.

Ближчі подробиці про цей курс і кошти удержання у Львові переслала Головна Управа РШ. всім Повітовим Союзам Кружків (Повітовим Кружкам) РШ., де зацікавлені можуть засягнути інформації.

Отворення курсу відбудеться 10. травня ц. р. в год. 11 передполуднем у школі РШ. ім. Грінченка у Львові при вул. Городецькій ч. 95.

Головна Управа Рідної Школи.

Вечір рецитацій.

Вчора, 26. IV. ц. р., відбувся в жовтій салі в Нар. Домі у Львові „Літературний Вечір Вістника“. Вступне слово про якість творчости взагалі та про поезію зокрема виголосив Дмитро Донцов. Після цього відрецитували свої поезії Б. Кравців, Олена Теліга та Евген Маланюк. Поезії Я. Мосендза „Зодіак“ відрецитувала О. Теліга, а його ж новелю „Homo lenis“ прочитала п. Ірина Ріпель. Юрія Клена поезії відрецитував Б. Кравців, О. Ольжича — Евг. Маланюк. В програму входила також музична точка, а саме „Соната аппассіонате“ Бетовена, яку відіграла п. К. Гвоздецька. Саля була виповнена по береги, переважно молоддю.

—п—п.

З організаційного руху.

Нарада УНДО в Тайкурах здолбунівського пов.

Дня 13. ц. м. скликано в Тайкурах здолбуніцької волости, здолбунівського повіту нараду членів УНДО. Нараду відкрив голова місцевої управи УНДО Яків Пивоварчук. Про політику УНДО, організаційні справи і потребу підтримки нашої торговлі і промислу реферував Яків Пивоварчук; про справи пресові та поширення організаційної праці реферував секретар управи Олександер Бричок. По дискусії зібрані одноголосно висловили довіря Українській Парляментарній Репрезентації і Проводові УНДО та між іншим постановили: навязати тісніші взаємини для співпраці зі сусідніми селами для придбання в них членів УНДО, передплачувати крім „Свободи“ журнал „Шлях Нації“ та інші національні часописи, прихильні для УНДО, домагатися по всіх крамницях товарів українського виробу та купувати по змозі лише в українських крамницях. Під кінець наради вибрано на черговий рік ту саму місцеву управу УНДО в складі: голова Яків Пивоварчук, заст. голови Володимир Федорів і секретар Олександер Бричок.

Хто і як ломить у Польщі міністеріяльні розпорядки?

Всім нам ще в свіжій памяті недавній розпорядок (з 29. лютого ц. р.) мін-ства внутр. справ та голос офіціозу мін-ства військових справ „Польска Збройна“ про вживання назви „український“. На диво, розпорядок той мабуть ще не дійшов до деяких урядових кругів, або вони його з розмислом ігнорують, як і інші розпорядки, які можнаб інтерпретувати в нашу користь. Цікаве, що ігнорують урядові розпорядки саме ті, які повинні стояти на сторожі їх пошанування.

Ось малий приклад: Військова влада забрала в якійсь там ціли мою військову книжечку. Це не першина. Від 1923. р. багато разів була вона їм в руках — та все верталась до мене, так сказатиб, ціла — здорова. Верталась ціла, хоч владу мали у своїх руках ендеки, пястовці і Б. Б. Верталась без знущання над нею, хоч несобо вязував ще вгорі наведений розпорядок.

А тепер інакше. Дня 23. III. ц. р. командант П. К. У. в Коломиї (майор Івашкевич) червоним атраментом повичеркав з неї назви: „український“, отже: вкз. маєєжисти укр.; знайомосьць язикув: укр. і замісць того червоним атраментом вписав усюда „рускі“.

Порушую цю справу, бо вважаю це образою усіх українців. Це яскравий документ, що нас і дальше трактують, як хто хоче. Прошу, щоб Українська Парляментарна Репрезентація подала цей факт до відома, кому слід та витягнула з нього відповідні консеквенції.

В. Цалинюк.

Вибори президента Еспанії.

МАДРИД, 27. 4. ПАТ. Вчора почалися в Еспанії вибори електорів, що разом з послами мають вибрати президента. Покищо населення виявило мало зацікавлення виборами; з огляду на гарну погоду чимало виїхало на село. По місті їздять самоходи з поліцією; панує спокій.

МАДРИД, 27. 4. ПАТ. Виборчі бюра замкнули в год. 16. Фреквенція була дуже мала, навіть в робітничих дільницях; оцінюють її на яких 40 відсотків.

Девізові обмеження у Польщі.

Контроля над оборотом золотом і закордонними валютами.

ВАРШАВА, ПАТ. Від 10 літ польська фінансова політика спирається на двох основах: постійності валюти та свободі капіталового руху. Вдержуючи незмінно у найтяжчих умовинах напряму, уряд мав передовсім на меті забезпечити господарському життю правильні умовини ділання та розвитку. Опрацьована осінню м. р. та здійснювана урядом впродовж кількох останніх місяців програма дала останніми часами зовсім позитивні висліди в царині буджетової рівноваги держави.

МАСОВЕ ЗАКУПЛЮВАННЯ ЗОЛОТА.

З хвилиною, як краєва господарка стала кращати, зазначилися останніми часами тенденції, які не є в ніякому звязку з обективною оцінкою господарського та фінансового положення Польщі. Почасти під впливом закордонних подій, почасти під впливом неумотивованих настроїв, поширюваних у краю, розбурхалася в березні та квітні хвиля неспокою, яка виявляється передовсім масовим закупном золота та закордонних валют для внутрішньої тезавризації.

Ця неумотивована з господарського боку поведінка ослаблює з одного боку резерви польської емісійної установи, а з другого боку стягає капітали з господарського обороту, утруднюючи поважно м. і. здійснювання плянів уряду в ділянці боротьби з безробіттям.

Уряд уважав своїм обовязком перешкодити такому ослаблюванню господарського життя, впроваджуючи контролю в царині обороту золотом і закордонними валютами та так спинити джерела, які підкріплюють тезавризацію. Контроля оборотів девізами не ставить перешкод правильним господарським операціям із закордоном. Засоблювання продукційних варстатів у сировиці як і в потрібні машини та приладдя, наслідком того не припиниться.

У нових умовинах девізового обороту зобовязання Польщі з титулу закордонної торговлі, як і кредитові зобовязання, будуть і далі респектовані. Вводячи переходово контролю над девізовими оборотами, уряд рішучо стверджує, що вони подумані лише для охорони господарсько-активної частини суспільности перед замислами спекуляції та економічного дефетизму.

Здійснювання господарської програми уряду, опертої на вдержанні грошевого ладу, забезпеці буджетової рівноваги та структури кредитового апарату не зміняться.

ВАРШАВА, ПАТ. У „Деннику Законів“ з 27. квітня ц. р. появився декрет президента Польщі і виконний розпорядок міністра скарбу у справі контролі грошевого обороту з закордоном і обороту закордонними та краєвими платничими засобами. Постанови у справі девізових обмежень спираються на таких засадах: Повстала девізова комісія, яка буде наглядати над виконанням згаданих постанов. Ця комісія почала вже урядувати в Банку Польськім і має уповажнення давати дозволи на виконування заборонених або обмежених чинностей. *Такого дозволу треба при закупні закордонних валют, при їх вивозі і пересилці за кордон, при передаванні до диспозиції чужинців усяких платничих засобів і при признаванні чужинцям кредитів або поруки за сплату цих кредитів.* Дозволу треба теж на торговлю золотом, вивіз або привіз золота за кордону. Торговлю закордонними платничими засобами може вести лише Б. Польський або уповажнені міністром скарбу девізові банки, спис яких оголосили в „Моніторі Польскім“. Належности зза кордону з усіх титулів, вперше чергу за продані за кордоном товари, слід предложити до скупу Банкові Польському або управненим девізовим банкам. Чужинці можуть мати рахунки („закордонні рахунки“) лишень у девізових банках. Ці рахунки можуть бути відкриті або замкнені залежно від того, звідки походять суми, які є на рахунку і від умовин диспонування цими сумами.

Диспозиції з отвертих рахунків для польських громадян та пересування з цих рахунків на всі інші закордонні рахунки не підлягають ніяким обмеженням, зате диспонування сумами з замкнених рахунків завжди вимагають дозволу.

Грошеві належитости, на які по думці декрету і виконного розпорядку треба дозволу, мо-

жна не домагання вірителя вплатити в рівновартости чужою валютою до Польського Банку або девізових банків на замкнений рахунок вірителя. Для поважних оборотів і розрахунків у закордонних платничих засобах обовязують курси банкотів або девіз варшавської біржі. Якщо біржа не подає курсу, тоді обовязують курси Банку Польського, що їх оголосить у „Моніторі Польскім".

Крім того постанови означують, що слід розуміти під платничими засобами, торговлею закордонними платничими засобами, чужинцем і т. д.

Апеляційна розправа за вбивство мін. Перацького.

ВАРШАВА, 27. 4. ПАТ. В апеляційному суді у Варшаві почалася нині апеляційна розправа за вбивство мін. Перацького проти 12 засуджених, а саме: *Степана Бандери, Миколи Лебідя, Дарії Гнатківської, Ярослава Карпинця, Миколи Климишина, Богдана Підгайного, Івана Малюци, Якова Чорнія, Евгена Качмарського, Романа Мигаля, Катерини Зарицької та Ярослава Рака*, яких засудив окружний суд 13 січня ц. р. Розправою проводить віцепрезидент *Гацек*, як вотанти засідають судді: *Крамер і Рикачевський* та *Теліґа* як запасний суддя. Обвинувачують прокуратори: *Рудніцький і Желенський*. На салі є перекладчик української мови Ярославський. На розправу приїхали оборонці д-р *О. Павенцький, д-р Горбовий і м-р Шлапак.*

В год. 10.15 ввели до салі всіх 12 засуджених. Довкола столів на салі засіли представники преси. В год. 10.30 почалася розправа. Підчас поладнування формальностей обор. м-р Шлапак зголосився як оборонець підс. Підгайного. Опісля референт суддя Крамер почав відчитувати звіт, а саме сентенцію присуду і хід судової розправи.

Фізичне виховання Німеччини під одним проводом.

(ВЛАСНА КОРЕСПОНДЕНЦІЯ.)

Берлін, у квітні 1936.

Часто говорять про зворотні точки в історії розвитку деяких суспільних, політичних чи культурних явищ. Може в деяких фактах сучасного нам дня не находимо стільки даних для ствердження зворотних „історичних" точок, як може в ділянці будови, а радше внутрішньої перебудови третьої Німеччини. Внутрішній партикуляризм на майже всіх ділянках суспільного, державного і навіть духово-культурного життя перед- і повоєнної Німеччини загально знані. Цей був звязок менш чи більш упривілеєних держав зі своїми старими традиціями й формами. Сьогодні можемо говорити вже тільки про більші чи менші останки цього партикуляризму, яких *остаточна ліквідація проволікається з чисто зовнішньо-технічних причин*. Не вимагає окремого доказу твердження, що повне, остаточне стоплення, внутрішнє сціплення цілої народньої психіки прийде щойно тоді, коли на життєвій арені залишиться нове, сучасне покоління, виховане в нових обставинах.

Цьому новому поколінню, його вихованню присвячує націонал-соціялістичний рух, який сам розторощив німецький партикуляризм, негайно сильну увагу. Особливу вагу присвячують у Німеччині питанню тіло-виховання! „Вправи тіла приносять нашому народові силу, красу і скорість!", „Вправою тіла кріпшає тіло, дух і душа!" і т. п. відбувся в Берліні дня 19. квітня ц. р. в „Дойчляндгалле" — найбільшій модерній галі Берліна, що може зовсім свобідно помістити 10.000 видців, а на свому стадіоні три тисячі вправляючих (в цій галі відбуваються теж кінні перегони) — великий попис-свято з приводу *злучення під одним проводом усіх союзів для тіло-виховання* („Ферайне фір Ляйбесюбунґен") З тим днем скінчило своє самостійне істнування більш як триста союзів і шість мільйонів вправляючих знайшлося в руках одного проводу. У битком набитій галі, з різними достойниками і почесними гістьми в льожах, вправляло на стадіоні 3.270 осіб. Різноманітна програма, переплітана продукціями оркестри, тривала три години. Найкращою точкою вечора був показ руханки військової школи з Віндсор і вправи німецької олімпійської дружини на реку.

Інші збірні точки: вправи булавками, хустинками, біг з плітками, штафета, руханка на приладах і т. п. нагадували нам площу Сокола-Батька підчас „Свята Молоді", пластового „Свята Весни" чи іншого попису. Коли відкинути ступенювання зовнішніх моментів, то *неодні наші імпрези були повновартні з цим німецьким пописом.*

Закінченням програми було коротке слово „державного провідника спорту" Чаммера фон Остена і передача новоутвореній організації прапору від провідника третьої Німеччини, Адольфа Гітлера.

Ця імпреза — це одна картинка з того, як сучасна Німеччина змагає послідовно до консолідації своїх внутрішніх сил, до створення одноцілої, одним духом та одною організацією оживленої модерної держави.

—o—

Загальні збори Сокола-Батька.

Велике зацікавлення ними. — Учасники. — Звідомлення з діяльности. — Широка дискусія. — Доповняючі вибори членів Старшини. — Однодушні ухвали.

Річні Заг. Збори Сокола-Батька радили вчора у гарно прибраній салі від год. 10. до 5. пополудні серед великого зацікавлення учасників, яких зібралось понад сто осіб. На салі було 79 членів С.-Б. і 26 відпоручників гнізд, крім того прибули представники преси і кількох старших громадян. Добрі три четвертини присутніх — це був молодняк. Зі старших громадян запримітили ми дир. д-ра Федака, дир. Заячківського, д-ра Бурачинського, дир. Филиповича й ін.

Збори отворив голова С.-Б. інж. **Хроновят**, що привитав присутніх і дав перегляд праці Сокільської Організації за мин. рік. Найбільша перепона у праці Сок. Організації — це незатверджений її новий статут, внесений до влади ще в 1934 р.

Після того здавали звідомлення поодинокі референти: **інж. Евген Благітка** — заг. звіт, **М. Гриць** — організац. справи, **м-р Іван Мриц** — справу „Сок. Вістей" і **д-р Ігор Федів** — справу закупна площі. Іменем Контр. Комісії поставив проф. **С. Гайдучок** внесок признати Старшині абсолюторію.

В широкій дискусії над звідомленнями забирало голос кільканадцять присутніх. Порушувано багато різних справ, між ін. потребу оживлення звязку з гніздами, потребу частіших організаційних поїздок, справу взаємовідносин між С.-Б. та У.С.С. і іншими спортовими установами, справу будови спортового стадіону, справу „Сторожей Пожарних" по селах і містечках тощо.

По вияснениях голови і дотичних референтів Збори **признали одноголосно абсолюторію** Старшині і **також одноголосно вибрали на внесок комісії матки на місце уступаючих членів Старшини отсих побратимів: на 3 роки д-ра М. Максимонька, мра І. Мрица, проф. Т. Білостоцького і п. В. Савяка; на заступників (1 рік): д-ра П. Прибитківського, інж. М. Ковальчука, І. Ничайну, Е. Благітку. Контрольна Комісія: проф. Ст. Гайдучок, нач. М. Павлик, І. Фарина. Провідники вправ: інж. Я. Благітка, О. Вальчик, В. Тихоліз, Л. Пашкевичівна.**

Ухвалений на предложення Старшини буджет на 1936 рік у загальному обороті доходить до суми 22.000 зол.

При внесках і запитах багато часу забрала справа завішення гнізда в Самборі. Вкінці Збори рішили, що рішення Старшини С.-Б. було правильне.

З принятих одноодушно резолюцій найважніша резолюція дир. інж. Палія, щоб Старшина С.-Б. заініціювала нараду **в справі створення Ради Фізичного Виховання чи пак Союзу українських руханкових і спортових установ**. Принято теж резолюцію того змісту, що Старшина С.-Б. **не буде викуплювати дальших паїв Українського Городу**, зате всю свою енергію спрямує на поглиблення організаційної праці та будову стадіону. В справі останніх 6 паїв У. Г. Старшина скличе небавком ширшу громадянську нараду. При цій нагоді подаємо до відома, що в червні п. р. відбудеться у **Львові** окружний сок. здвиг, на якому мають обовязково явитися гнізда у промірі 60 км. від Львова.

Замикаючи Збори після наскрізь ділової дискусії голова інж. Хроновят, що зробив підсумки 7годинних нарад і взиває усіх соколів (ок) до найінтензивнішої праці. На закінчення всі приявні відспівали сок. гимн.

На Збори наспів привіт із Праги від „Союзу Українського Сокільства за кордоном", що його приявні приняли оплесками і доручили Старшині вислати подяку.

НОВА КНИЖКА!

Із жіночої психольоґії

Химерне серце

Ірини Вільде.

Ціна 1.50 зол.

Порто 30 сот., висилає Адміністрація „Діла", Львів, Ринок 10.

З нових видань.

ЕССАД БЕЙ: „ЗМОВА ПРОТИ СВІТУ Ґ. П. У." Авторизований переклад із німецької мови. Львів, 1936. Накл. В-ва Кооперативи „Хортиця", ст. 180.

Ці ревеляції про організацію та діяльність большевицької „чрезвичайки" написав азербейджанець, що втік із свого краю, коли край заняли Совіти; переселився до Німеччини і там видав кілька книжок, між іншим одну відому про Сталіна, перекладену на різні мови.

Всі знаємо дещо про ролю Ґ. П. У. в большевицькій революції і совітській державі, та цей найжахливіший апарат державної влади, який досі істнував в історії, відомий нам тільки з його наслідків. Автор не силкується змальовувати перед нами страховищ тої тайної поліції, що заступає в московськім комуністичнім режимі: законодавство, судівництво, раду міністрів і поліцію. Кілька прикладів пояснює, яка її сила, компетенція та призначення. Коли жменька большевиків опинилась при владі на просторах велитенської розхитаної держави і хотіла цю владу втримати, виявилось, що найкращий спосіб запанувати над заляканою масою селян, робітників та інтелігенції це залякати їх іще більше. Не проклямаціями, погрозами, суворими розпорядками, а арештами й розстрілами. І хоч велика більшість ідейних революціонерів, що з тих чи інших причин узяли керму держави в свої руки, були завзятими принціпіяльними ворогами терору, на практиці вони мусіли примиритись з фактами, себто владою сильнішою за них, коли вона почала приносити їм успіхи і кожної хвилини могла їх самих скинути із найвищих місць.

Сотні, тисячі, сотні тисяч людей щезало за большевицької революції і в добі т. зв. її „закріплювання" з лиця землі і ніхто не знав, коли, де й яка буде їх доля. Система ця триває 15 літ і досі, нею тримається найбезоглядніший з усіх дотеперішніх урядів у світі і піддані його тільки пошепки або значучим виразом обличчя пояснюють один одному всі містерії цього суспільного ладу. Західня Европа перерахувалась іще раз у своїх обрахунках щодо сили Росії; ніхто в ній не сподівався, що ті самі люди, які з таким захопленням говорили про свободу людини та з такою ненавистю виступали проти поліційної царської системи, збудують усю свою організацію на шпигунстві, донощицтві, тайній поліції і тайних розстрілах.

„Чрезвичайка" залякала мільйони людей терором, супроти якого дні великої французької справді були тільки невинною забавкою; вона ввела т. зв. масову відповідальність за вчинки одиниці, навіть незвязаної з даною суспільною громадою чи клясою. Таким робом зуміла вона відрізати сто кількадесять мільйонів людей від решти світа, бо ніхто з них не знає, за яку фразу в листі чи яку спробу порозуміння з невідомими для себе „ворогами" відповідатиме головою — без суду, без змоги боронитись і виправдатись.

Ессад Бей оповідає нам про організацію того єдиного у своєму роді, шпигунського апарату, та вміщеного і жахливішого, ніж „диктаторові суди" та всякі „Ку-Клюкс-Клани". Справу діяльности Савінкова та його смерти освітлює він теж зовсім інакше, ніж це робила у свій час преса. Книжка основана на документах і матеріялах, але вони використані так, що не томлять ані на хвилину читача своїм викладом. Читаємо її як сензаційне оповідання, мало неймовірне і рідко бі все мали в руках других тих книжки.

М. С.

Українська проблема у двох польських публікаціях.

(Як представляють історію галицьких українців Ф. Подлеський і Л. Васілєвський.)

Як ставиться польський публіцистичний світ до розвязки українського питання, про це має змогу українське громадянство довідатися своєчасно із своєї преси, що сумлінно занотовує без розбору: прихильні й неприхильні для нас голоси поляків, їхню більшу чи меншу поінформованість у наших справах. Очевидно прихильні для нас польські голоси, оперті на правильній оцінці українського питання, є нечисленні; причина того має без сумніву своє джерело в польському незнанні української проблеми в її історичному процесі, головно на галицькому ґрунті. Бачимо це наглядно з польських публікацій, присвячених історичному оглядові українського питання і то навіть в авторів, що спеціяльно займаються українськими темами.

Саме до рук попала нам книжка Францішка Подлеського: Zagadnienie „ukraińskie" na tle stosunków austrjackich, видана Книгарнею Польською Бернарда Полоняцького (Львів—Варшава, без зазначення року видання, ф. 8°, ст. 144). Статтю цього автора про „українське питання в історичному освітленні", що появилася в листопадові книжці за 1930 р. варшавського журналу Яна Бобжинського „Nasza Przyszłość", подала своєчасно в перекладі „Нова Зоря" (1930. р. ч. 92. і 94.) із редакційною заміткою що в цій статті „рідка серед поляків безсторонність, мимо деякої непоінформованости"; а далі в кінцевих заввагах п. К. („Н. З." 1930, ч. 100) відмітив, що у Подлеського слід ствердити куди глибше розуміння українського питання, ніж у тих інших польських авторів, які українське питання зводили й виводять з „інтриги" неприхильних полякам б. займанницьких держав: Австрії, Росії й Німеччини.

Такі думки про Подлеського висловлено в „Новій Зорі" на основі його статтейки про ролю Хмельниччини в національному житті України. Виходило, що автор прихильний українцям, тільки не все як слід поінформований про історичні події на Україні. Очевидно висловлюючи свої думки про Хмельниччину, Подлеський не міг говорити про „інтриги" вище названих б. займанницьких держав; це й було джерело його „прихильности" до українського питання. Бо поза тим п. Подлеський, видав дві брошури „Pokój bożeski" та „Rusofiliam i ukrainizm" і виявив у тих брошурах не тільки незнання історичних детайлів, але й злобну, негідну поважного автора. Мимоходом кажучи, не вважав за відповідне зазначити, що ввесь матеріял до першої згаданої публікації взяв з українського видання Берестейський мир" (вид. „Черв. Калини")

Те саме його відношення до української проблеми бачимо з його публікації про українське питання в Австрії в 1772-1918. рр.; вже знаки наведення при слові „український" у наголовку книжки свідчать про його „приязнь" до українців! З неї довідуємося про деморалізаційну австрійську політику, що виконувала щораз більшу пропасть між двома до спільного життя призначеними народами. Не боронимо австрійської політики супроти українців і поляків: вона завинила, але її вина в тому, що не вирішила українсько-польського спору поділом Галичини на українську й польську частину.

Українське питання стало міжнароднім завдяки природному національному розвиткові відродженого українства, а не завдяки Австрії — як це хибно пише Подлеський, що рад бачити його тільки „як справу національної меншости в Східній Галичині і на Буковині" (сік!). Де польський „історик" має доказ в історичних джерелах на те, що „руських священиків приучували до шпіонажі" (Księży ruskich zaprawiano do szpiegostwa)?! Це має стільки підстав, як і твердження автора, що в 1846. р. „давно нечувані слова, „ми русини" почали кружляти по східній частині Галичини". Тим автор виказує цілковиту іґнорацію галицької історії від 1772. р.

Що галицькі поляки ставились неприхильно до мінімальних національних домагань українців у 1848 р., про це пише один із членів польонофільського „Руського Собору" Кирило Максим Вінковський в сучасній польській львівській пресі; статті Вінковського суперечать твердженню Подлеського, що „русини не приймали жертвованої їм з польського боку помочі, не узгіднили своїх жадань з жаданнями поляків".

Розміри часописної статті не позволяють нам обговорити докладно „ревеляцій" Подлеського про „прихильність" намісника Голуховського до нас, що виявилась в його змаганнях реформи календаря та заміни нашого письма латинкою, про „наглу переміну русинів чи старорусинів (русофілів) на українців доконану в 1861—1870 рр.", та про „ненависть баламучених центральним урядом русинів до всього, що польське" і т. п. екзотичні квітки. Автор не тільки не може спокійно говорити про українські соборницькі ідеали, але й уважає кривдою та упокоренням для поляків галицьку соймову виборчу реформу з 14. лютого 1914 р., що надавала виборче право значно ширшим народнім масам через загальне, безпосереднє й тайне право голосування в сільській і загальній міській курії та в той спосіб давала українцям спромогу вибрати також своїх заступників з міст до галицького сойму. А вже просто курйозом є твердження Подлеського, що з початком світової війни „невинних польських ксьондзів і хлопів на підставі несправджених денунціяцій мордували (вішали) без памяти. Не помагали тут (каже Подл.) прохання й рекламації місцевих старостів, якими, коли вони були невигідні, грожено інтернуванням". На ділі з початком світової війни терпіли від австро-мадярських знущань на підставі неперевірених денунціяцій місцевої адміністрації (між іншим місцевих старостів) не польські ксьондзи й хлопи, але невинні наші священики, інтеліґенти, селяни й міщани без огляду на їх політичні переконання. Навіть явні москвофіли-поляки втішалися повною свободою: приклад — проф. Ст. Грабський і його однодумці.

Годі переповідати всі небилиці автора про те, що австрійці гнобили поляків, а мали вирозумілість тільки щодо українців за часів Франца Йосифа І., якого Подлеський — забуваючи про власні попередні слова — слушно називає „щирим приятелем і опікуном польського народу". Польського, а не українського! Находимо в публікації Подлеського масу безосновних, часто суперечних собі тверджень. В одному місці він пише про повстання суверенної української держави після російської революції в 1917. р., то в другому знову, що щойно вислідом берестейського миру було створення незалежної української держави.

Д-р Микола Андрусяк.
(Докінчення буде.)

СПИС БАНКІВ, ЯКІ МОЖУТЬ КУПУВАТИ І ПРОДАВАТИ ЗАКОРДОННІ ВАЛЮТИ.

У „Моніторі Польськім" міністер скарбу оголосив спис банків, які можуть купувати і продавати закордонні валюти. Сюди належать: Банк Господарства Краєвого, Державний Рільний Банк, Поштова Каса Ощадности, Дисконтовий Банк Варшавський, Французько-Польський Банк, Торговельний Банк у Варшаві, Банк спілдзельчих товариств, Західний Банк, Повшехний Банк Кредитовий, Повшехний Банк Звйонзковий, Банк цукроварства, Банк Звйонзку спулек зарбкових, Лодзький Банк Депозитовий, Банковий Дім Шерешовський, Банк познанського земства кредитового, Дойче Банк унд Діскронто Гезельшафт, Дрезднер Банк, Шлеський Заклад Кредитовий і Банковий Дім Гольцер у Кракові.

СКІЛЬКИ ГРОШЕЙ МОЖНА ВИВЕЗТИ ЗА КОРДОН?

За кордон можна буде вивезти за пашпортом 500 зол. або їх рівновартість; при т. зв. малім закордоннім русі 50 зол., в кожному випадку не більше ніж 250 зол. місячно.

За нарушення постанов декрету про грошевий оборот з закордоном каратимуть вязницею до 5-ох років і гривною до 200.000 зол.

АБИСИНЦІ ЗІСТРІЛИЛИ 5 ЛІТАКІВ

АДДІС-АБЕБА, 27. 4. ПАТ. Офіційний комунікат повідомляє, що підчас останніх боїв на фронті Оґадену абисинці зістрілили 5 італійських літаків.

Еміґраційні справи.

ЕМІҐРАНТИ І ЧУЖІ ГРОШІ.

В часі подорожі кораблями чужих держав покривають еміґранти дрібні видатки грішми тої держави, якої кораблем їдуть. Звичайно не мають тої валюти і міняють золоті, при чому є наражені на втрати, бо дістають чужі гроші по значно нижчому курсі від біржевого. Ріжниця ще більша, як міняють більше на чужу валюту. Тому вказано, щоб еміґранти забезпечувалися в чужі гроші перед віддадом у Варшаві в тих банках, які поручить їм Еміґр. Синдикат.

КОРАБЕЛЬ „ПОЛЬОНІЯ" КУРСУВАТИМЕ НА ТРАСІ КОНСТАНЦА-ГАЙФА.

В свому часі була вістка, що корабель „Польонія" буде стягнений і піде до доку. Тепер спростовують цю вістку, що цей корабель далі курсуватиме на лінії Констанца-Гайфа.

ЛІКВІДАЦІЯ КОРАБЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА.

Корабельне підприємство „Королівсько-Голяндський Льойд", що довгі роки перевозило еміґрантів з Польщі до краю Південної Америки, тепер ліквідується. Це підприємство має багато вплачених завдатків на корабельну карту від людей, що готовились до дороги, вплатили завдаток, не доплатили решти, а зачету не відібрали.

Тепер можна відібрати ті зачети, вплачені від р. 1919—1930, за посередництвом Еміґраційного Синдикату. Треба внести подання (без стемпля) і долучити доказ вплачення зачету, себто „зачетовий квит" або „переводову умову". Ці подання слід адресувати до Королівсько-Голяндського Льойду у Варшаві, вул. Служевська 7.

Зачети, вплачені в останніх роках у бюрах Еміґраційного Синдикату, не вимагають стягнення.

НОВИНКИ.

— **На уфундування вітражу в Успенській церкві з нагоди 70-ліття о. кан. Д. Лопатинського** зложили в захристії Успен. церкви: Евдокія Паращук 5.— зол.

— **Відчит Е. Маланюка на тему „Поезія і вірші"** відбудеться у вівторок 28. квітня ц. р. год. 6. веч. в салі „Бесіди" в Народ. Домі. 2022

— **„Роксоляна"**, пансіон у Живці Черче — поручає від 1. травня 1936 р. привітні сухі, здорові кімнати для поодиноких осіб та родин. Дбайлива кухня з мясним і дієтичним харчем у ресторані „Палатка", під постійним лікарським наглядом. В часі обіду і вечері концертує орхестра. 1985 2—3 Управа.

— **Українська проблема в Польщі.** На таку тему відбудеться заходом української секції в орієнталістичному Колі Молодих при східному інституті у Варшаві (вул. Міодова 7/II) у вівторок, 28. ц. м. відчит В. Бончковського, редактора „Польсько-Українського Бюлетину". Початок год. 20.

— **Нова почтова аґенція.** З днем 29. ц. м. звиваєтся почтову аґенцію в Луці Малій пов. Скалат, а на її місце орухомлюється аґенцію у Красному тогож повіту. В Луці задишається тільки почтове посередництво.

— **Контроля заграничних почтових переказів і поручених листів.** Дирекція почт і телеграфів повідомляє: Почтові перекази з Польщі за границю в якінебудь валюті можна надавати тільки за дозволом Банку Польського. В почтових пересилках не вільно висилати без предложення дозволу Банку Польського якихнебудь краєвих і заграничних платничих засобів, процентових паперів і дивідендових купонів від таких паперів та щадничих книжочок. У звязку з тим поручені листи, листи і пачки з поданою вартістю, призначені до заграниці, можна надавати тільки отворені, а їх зміст мусить сконтролювати почтовий службовець. Розпорядок обовязує від 27. ц. м.

— **Відложений податок.** У „Вістнику з..." оголошено розпорядок міністра скарбу у справі пересунення речинця платности рати ... від льокалів за цей рік. Платність до 20 квітня пересунено до 31. травня ц. р.

— **Свячене на Богданівці.** Заходом читальні „Просвіти" на Богданівці під Львовом відбулося минулої неділі в читальняній домівці спільне свячене при участи сто кількадесятьох осіб. Після акту посвячення о. Ярослав Милевич виголосив коротку промову до громадян. Підчас принятя голова читальні п. Ів. Бучко привитав представників ріжних львівських установ, після чого посипалися інші промови.

— **Сніг на Підкарпатті.** В неділю досвіта впав на цілому Підкарпатті сніг, що що державcя кілька годин. Одночасно обнизилася значно температура. Подібно було минулої пятниці. Молода ростинність сильно потерпіла від холоду.

— **До Палестини.** Крізь граничну стацію Снятин—Залуче переїхав новий транспорт жидівських емігрантів з Польщі до Палестини числом 450 осіб. Одночасно виїхала до Палестини прогулька рим.-кат. священиків у числі 610 осіб.

— **Новий газотяг у Східній Галичині.** Акційна спілка „Ґазоліна" одержала з міністерства торговлі й промислу концесію на будову ґазотягу Дашава—Ходорів. Ґазотяг, довгий на 35 км., вибудують впродовж ц. р.

— **Знижка цін дерева на будову шкіл.** Економічний комітет ради міністрів рішив признати знижки при доставі дерева з державних лісів на будову вселюдних шкіл. Рішено знижки для дерева, призначеного на будову шкіл у висоті 33 прц. від обовязуючих торговельних цін. Продаж буде відбуватися на кредитових умовинах, причому належитість розкладається на ратальні сплати впродовж 5 літ, у виїмкових випадках на 10 літ. У найближчому часі міністерство рільництва оголосить спеціяльний розпорядок.

— **Почта і телеграф підчас війни.** У „Вістнику законів" ч. 31 з 25. ц. м. оголошено принятий законодатними тілами закон у справі зміни закону з 1920 р. про почти, радіотелеграфи, телеграфи і телефони в часі війни.

— **Велика пожежа** була минулої ночі в містечку Радимні пов. Ярослав. Вогонь повстав у складі купця Бірмана і перенісся на чотири сусідні будинки, в цьому на склад дерева. Крім місцевої прибули на поміч пожежні сторожі з Перемишля, Ярослава й околиці. Шкоди сягають 60 тисяч зол. — В Турці н. Стр. згорів дім Станислава Попивка, машиніста турчанського тартаку. Вогонь заскочив цілу родину у сні, тому жертвою вогню стала мати Настя Попивко з 14-літньою донькою і 6-літним сином, що всі згоріли на вуголь. Станислав Попивко попікся тяжко і вмер у шпиталі. Врятувалася тільки 8-літня донька, що втікла вікном із хати.

— **Новий присуд на Рудрофа.** В золочівському окружному суді оголошено присуд у процесі проти Стан. Рудрофа і тов. за перекупство. Рудрофа засуджено на 4 роки вязниці, Маріяна Білинського на 2 роки і Каз. Мікулу на 6 місяців вязниці.

— **143 роки вязниці.** У варшавському окружному суді запав присуд у процесі 26 комуністів, що тревав цілий тиждень. Обвинувачених засуджено на кари від 2 до 12 літ вязниці, разом на 143 літ.

— **Трагічна злодійська трансакція.** До експозитури банку в Кропберзі увійшов, як повідомляє німецька преса, чоловік у чорній масці на лиці і під загрозою револьверу приневолив дві урядниці сидіти тихо. Опісля зрабував з каси кількасот тисяч марок і втік на ровері. За кілька годин він явився знову в банку без маски і хотів вложити до каси гроші на щадничу книжочку. Одначе його пізнали і поліція, що була в банку, арештувала його. Перевезений до вязниці він повісився.

— **Беатифікаційний процес індіянки.** У Ватикані відбувається беатифікаційний процес американської індіянки, Катерини Текаквіта. Вона буде першою представницею червоної раси, зачислена до святих.

— **Хоче лікувати кримінальників.** Генрі Прат Ферчайлд, професор соціольогії в університеті Колюмбія в Ню Йорку, мав недавно виклад в Тавн Голл про причину теперішніх злочинів в Америці. На його думку суспільна структура є того роду, що багато людей хворіє. Такою недугою є теж протисуспільний настрій багатьох одиниць. Недуга проявляється ріжними вибухами і тому д-р Ферчайлд радить, як їх ратувати. Його погляд такий: Вважати кримінальника хворою людиною. Йому треба лікування. Але до такого лікування треба цілком окремих учених людей, отже не теперішніх лікарів. Коли будуть такі знавці, вони знайдуть способи не лише лікувати самих злочинців, але й забезпечуватися проти них, а також і шукати зарадних засобів проти злочину. Деякі із причин злочину такі: Нужда, непевність свого завтра, а також і нерозбірчивість влади, яка карає.

— **Грім оздоровив спаралїжовану жінку.** „Геральд Трибюн" довідується з Кійпорту (стейт Ню Джерзі), що там припадково від удару грому подужала Аделіна Словер, яка 15 літ лежала спаралїжована в ліжку. Недавно вдарив грім у стовп біля її хати. Вона здрігнулася цілим тілом і зі страху почала молитися. На другий день почула, як її руки та ноги почали набирати сили, кров почала приплевати, так що вона спробувала встати й убратися. Опісля вийшла до сусідів на розмову.

— **Лікування поезією.** Французька лікарка Луція Гіле написала в журналі „Ревю дю Франс" про свої досвіди з лікуванням деяких психічних недуг при помочі поезії. Показалося, що можна осягнути добрі висліди нпр. у випадках депресії або нервових трансів голосним рецитуванням віршів або навіть тихою внутрішньою авторецитацією. Є це лікувальний засіб дуже легкий і дешевий, бо вимагає тільки доброї памяти і трохи культури.

— **Найбільший кермовик на світі.** В Акроні (стейт Огайо) будують найбільший бальон з кермою на світі. Бальон буде довгий на 260 м. (на 26 м. довший від німецького „Гінденбурга"). Його вжиють до трансатлянтійської комунікації. Одночасно німці будують у Фрідріхсгафені два дальші бальони типу Цепеліна.

— **Нагороди для умових робітників.** Фундація Гуґенгайма в Ню Йорку розділила нагороди визначним інтелектуальним робітникам. Зголосилось було 900, із них дістали нагороду 60. Між нагородженими є поети, артисти, театральні актори, вчені, письменники і ін. Разом призвано нагороди в сумі 115.000 долярів. Дехто з нагороджених працює в Европі.

— **Батя для Полісся.** Польська Спілка обуви Батя А. С. фабрика в Хелмку воєв. краківське, зложила до диспозиції Комітету Суспільної Помочі „Варшава для Полісся" 120 пар обуви високої, гумової, спеціяльно пристосованої до поліського терену, для вбогих і потребуючих помочі поліщуків. Це один із численних дарів у натурі, які фірма ця складає річно для безробітних, вбогим дітям на Ялинку і ріжним організаціям на добродійні цілі.

З кіна.

КІНО „АТЛЯНТІК": *„ГРАФИНЯ МАРІЦА"*.

Фільма на підставі відомої оперетки — краща від оцінічної вистави тим, що має чудовий замок та всякі його будинки, краєвиди, величезну отару овець і всякої худоби. Зміст цієї безжурної віденщини всім відомий, навіть, коли хто оперетки й на очі не бачив. Дві пари, що грають головні ролі — призначені собі невідклично, без огляду на те, що вони говорять і як поводяться. Супроводом до залицяння є осів і... циганська музика, невідступна у тиіх мадярських ґуляшах. Секе Сокаль єдиний, що вносить трохи гумору своєю грою.

—o—

Зі судової салі.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН І ПРОТИВИБОРЧУ АКЦІЮ.

В суботу вечором закінчився у Львові процес проти 4-ох молодих селян зі Ставчан коло Львова. На основі вердикту суддів присяглих трибунал уже після злагіднення присуду на основі амнестійного закону засудив: **Остапа Івасика та Михайла Парахоняка по 9 років вязниці; Михайла Пакоша на 7 років вязниці і Михайла Пришляка на 5 років вязниці**

Дописи.

ДЕЛЯТИНЩИНА.

Шевченківський концерт у Дорі. Дня 13. ц. м. відбувся Шевченківський концерт у Дорі. На програму концерту склалися: святочна промова секретаря філії „Просвіти" в Делятині п. Дмитра Федика, виступи мішаного хору місцевої читальні під умілим проводом п. Івана Кабарівського, що гарно відспівав: „Заповіт", „Сонце заходить", „Вкраїно мати", „Щасливий край" та „Просвітянський гимн", виступ мужеського хору („Чого мені тяжко"), — виступ читальняної дутої оркестри під проводом Пилипа Гнипюка, що відограла „Вязанку народніх пісень", декламації: „Тополя" — Т. Сенделької, „До Основяненка" — М. Онуфраківної, „Кавказ" — Михайла Спасюка і „Чигрин" — Василя Онуфрака. Зокрема миле враження залишило виконання „Пролога Тарасові" злучене з прикрашенням портрету поета гарним рушником, який вишили і зложили на концерті в дарі Шевченкові члени жіночого гуртка при читальні. Концерт закінчився відспіванням національного гимну. Учасник

Відозви й комунікати.

ВОДЯНИЙ ТАБОР НАД ЛІМНИЦЕЮ.

Комунікат 1.

Водяний табор над Лімницею уладжує Товариство КАУМ у часі від 4.—28. серпня ц. р. на Соколі б. Галича. Участь може брати мужеська молодь повище 16 років (можливі виїмки). Кошти удержання (таборна оплата) 30 зол.

Письмені зголошення до табору слід надсилати до кінця травня ц. р. на адресу: Іван Паук, Львів, вул. Сикстуська 39 а. Враз із зголошенням треба прислати: а) половину таборової оплати, себто 15 зол. (поштовим переказом на повищу адресу); б) докладне заподання таких даних: 1) імя і прізвище, 2) докладна адреса, 3) рік уродження, 4) ступінь освіти, 5) заняття і спосіб удержання, 6) вмілості, здібності і зацікавлення, 7) відбуті табори; в) побажані відповідні поручення.

Про прийняття до табору повідомимо зголошених своєчасно поштою.

Усякі евентуальні зміни будуть подані до відома у дальших комунікатах.

З огляду на обмежену скількість місць радимо якнайскорше зголошуватися.

Таборна Комісія КАУМ.

—o—

Спорт.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВОГО СОЮЗУ.

В неділю 26. квітня ц. р. відбулися Заг. Збори У. С. С. при доволі слабому зацікавленні членів (на салі 41 членів і 18 гостей, разом з представниками преси). Збори відкрив в год. 10.45 передполуднем голова **дир. О. Радловський.** Зі звіту організаційного референта **м-ра Гвоздецького** присутні довідалися, що на 96 організацій, які належать до У. С. С., ледви 26 членів — це статутові товариства (їх найбільше у Львові). Решта членів — це секції при „Соколах", кружках „Р. Ш." і т. д. Референт заявив, що головними перешкодами при організації нових спорт. клюбів У. С. С. є: незатверджений владою статут, неприхильність старшого громадянства, пасивність молоді, яка не доцінює ваги фізичного виховання, недостача спортового приладдя по клюбах, недостача площ і т. д. З 9-ох округ У. С. С. ледви дві ведуть інтенсивну працю, а саме: львівська та коломийська. З 7-ох інших округ сяку-таку діяльність ведуть ще станиславівська, перемиська, стрийська і рогатинська. Яворівська і тернопільська округа не дають майже знаку життя. Діяльність чортківської округи перебрало т-во „Стріла" в Копичинцях. Взагалі округи не проявляли відповідної діяльности, бо не мають активних організаційних референтів. Організаційних поїздок зі Львова було 16, анкет 6. Зі звіту спортового референта **м-ра Цегельського** присутні довідалися, що в цьому році У. С. С. зверне увагу на поширення легкої атлетики. Змагань за мистецтво У. С. С. у копаному мячі не буде цього року зовсім, бо саме копуни з дружин копаного мяча найбільше провинюються проти спортових правил. Опісля складали звіти з діяльности референти: суддейський — студ. **Гайбовицький**, пресовий — студ. **Богдан Сітницький**, касовий — інж. **Мацюрак**, господарський —студ. **Варцаба**, секретарський — студ. **І. Шухевичівна**, про підготову Запоріжських Ігрищ — **м-р Дора Біленька.**

Над звітами виязалася довга дискусія, в якій забирало голос 15 промовців (деякі двічі і тричі). **Інж. Раь** звертав увагу на таку аномалію, що **Виділ У. С. С.** повідомляє свої округи на 3—4 дні перед ріжними, більшими спортовими імпрезами і наказує їм уладити нпр. краєвий біг навпростець і т. д. Підкреслював, що недоцільно накидати легко-атлетику клюбам, які займаються копаним мячем, а таких клюбів в У. С. С. є коло 70 відсотків. „День Спортовця", що його У. С. С. уладжує з метою пропаганди спорту, звичайно відстрашує публику від таких імпрез своєю неточністю, розтяганням програми і т. д. **Д-р Несторович** з Перемишля (опісля і п. Наконечний зі Станиславова) радив, щоб У. С. С. знайшов співжиття з українськими дружинами, які належать до державних спортових маґістратур. Промовець виступив проти проекту, щоб уладжувати цього року Запоріжські Ігрища. Майже всі дальші промовці обговорювали справу налагодження співпраці У. С. С. з С.-Б. Кінець-кінцем з вияснень голови вийшло, що У. С. С. вичерпав майже всі можливости порозуміння з С.-Б., але на майбутнє не зарікається вести ще далі переговори з С.-Б. у справі співпраці. Відповідні резолюції в цій справі зголосив **м-р Ю. Старосольський**, які Заг. Збори приняли

По виясненнях голови і референтів Заг. Збори вибрали на внесок комісії-матки головою У. С. С. дир. О. Радловського, членами Виділу: інж. Творидла, дир Кузика, М. Вербицького, інж. Мацюряка мґра Біленьку, мґра Гвоздецького, І. Шухевичівну, Р. Малашука, Березовського, Глібовицького, Р. Рибачека, Онишкевича, Б. Сітницького і Н. Кота. До контрольної комісії ввійшли: мґр Ю. Старосольський, інж. М. Колтунюк і Ю. Салдит.

Опісля Заг. Збори приняли низку резолюцій і по внесках та запитах голова замкнув Збори в год. 4.30 попол.

КРАЄВИЙ БІГ НАВПРОСТЕЦЬ

В мин. неділю рано відбувся на площі С.-Б. у Львові краєвий біг навпростець. До тих змагань стануло разом 19 змагунок і змагунів з чотирьох товариств Львівщини та трьох Коломийщини.

Перше місце в бігу 5 км. мужчин заняв, як можна було надіятися, Варцаба зі С. К. „Плай" (Львів) у часі 19.53. Зате на дальших місцях було багато несподіванок. 2) Гаврилюк (Черник), 3) Левицький, 4) Соколовський (з УССК), 5) Марунчак (Сокіл-Коломия), 6) Залізняк і 7) Кіт (з УССК), 8) Боюк (Богун-Серафинці), 9) Матвійчук, 10) Іванчук (з УССК). Змагун з Вербіжа Ющак прийшов чотирнацятий.

До бігу жінок 800 м. станули тільки 4 змагунки, і то тільки з УССК. 1) Ольгович 3,21, 2) Павлів, 3) Адріянович, 4) Сорока.

Після бігу переможці дістали нагороди: чашу „Нового Часу" Варцаба, що добув її вже вдруге та п. Ольгович новоуфундовану, дуже гарну нагороду голови У. С. С. дир. Радловського у формі лаврового вінця на мармуровій плиті.

Змагання організував УССК.

ТОВАРИСЬКІ МАГАННЯ.

Україна II — Білий Орел II 7:0.

Змагання між першими дружинами Україна — Білий Орел не відбулися тому, що пополудні падав сильний дощ і грище було зовсім розмокле.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян II — Чувай II 2:2 (1:0).**

ТЕРНОПІЛЬ. **Поділля — Єгуда 1:2 (0:0).** Гра дуже гарна і ввесь час фер. Ворота для Поділля здобув Королюк III.

МИСТЕЦТВО ЛІГИ.

КРАКІВ. Висла — Погонь 2:1 (1:0).
ПОЗНАНЬ. Домб — Варта 2:1 (1:0).
ЛОДЗЬ. Л. К. С. — Шлеськ 4:1 (2:1).
ВАРШАВА. Леґія — Гарбарня 1:1 (0:1).
КАТОВИЦІ. Рух — Варшавянка 3:0 (0:0).

МИСТЕЦТВО ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. Сокіл II. — Чорні 1:0 (1:0).
ЛЬВІВ. Р. К. С. — Гасмонея 2:1 (1:0).
ПЕРЕМИШЛЬ. Польонія — Погонь I б. 4:2 (2:2).
ПЕРЕМИШЛЬ. Лехія — Чувай 3:2 (2:1).
СТРИЙ. Погонь (Стрий) — Раз Два Три (Станиславів) 12:2 (4:0).

КОПАНИЙ МЯЧ ЗА КОРДОНОМ

ПРАГА. Чехословаччина — Еспанія 1:0 (1:0). Видців 40.000. Чехословацькі змагуни мали перевагу. Одинокий голь упав з карного.

ЛЬОНДОН. Арсеналь — Шефільд Юнайтед 1:0 (1:0). Видців 100.000. Змагання за чашу англійського союзу копаного мяча.

Нові книжки й журнали.

NASZ WYRAZ. Miesięcznik literacki młodych. Kraków, 1936. R. III., № 4.

Листування Адміністрації.

о. Станислав Сороківський, Криве: На передплату за травень ц. р. вплачено зол. 1.27.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Театр ім. І. Тобілевича' Щирець:
28. IV. Німа теща.
29. IV. Дівча з Маслосоюзу.
30. IV. Отаман Пісня.
1. V. Залізна Острога.

Великий Театр:
Вівторок, 28. IV. год. 8. веч. Аб. 16 „Неоправдана година" премієра.
Середа, 29. IV. год. 8. веч. Аб. 16 „Неоправдана година".
Четвер, 30. IV. год. 8. веч. Аб. 16 „Неоправдана година".

Театр Ріжнородностей:
Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Мазур" з Полею Неґрі.
АТЛЯНТИК: „Графиня Маріца" із Секе Сакалем.
ВАНДА: „І щож далі, сіра людино?", „Чібі".
ГРАЖИНА: „Давід Коперфільд".
КАСІНО: „Бавитї".
КОЛІСЕЙ: „Велика княжна та готелевий хлопець" і ревія.
КОПЕРНИК: „Окружена" із Сільвією Сідней.
МАРУСЕНЬКА: „Болеро", „Весна в Парижі".
МЕТРО: „Жінки в його житті" та „Тижневе ПАТ".
МІРАЖ: „Жид, вічний скиталець" („Агасвер") із Конр. Файдтом.
МУЗА: „Калієнте місто кохання" з Долерес дель Ріо.
ПАН: „Мельодія великого міста".
ПАКС: „Мала невя" з Фр. Галь".
ПАЛЯС: „Пісня кохання" з Кепурою.
РАЙ: „Каріера" з Мартою Еґерт.
СВІТ: „Каріера" з Мартою Еґерт.
СТИЛЬОВЕ: „Людина, яка розбила банк у Монте Карльо" та ревія.
ТОН: „Кабінет воскових фігур".
УТІХА: „Бунт звірів" і ревія.
ХИМЕРА: „Веселе шаління".

Фотоплястікон.

(пл. Марійська 5.)

Альпи.

Закордонне радіо.

Вівторок, 28. квітня 1936.

Відень (506,8) 17.25 Сонати на віольонч. і форт., 20.00 Вагнерівський концерт, **Братислава** (298,8) 15.00 Орх. концерт, 17.50 Циганські пісні в супр. циг. орх., 18.45 Спів, **Кошиці** (259,1) 17.00 Діточий хор, 17.35 Мадярські нар. пісні в опр. Бартока, **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Спів, 19.45 „Волоська поезія" радіофільма, 20.10 Ферстерові пісні, **Прага** (470,2) 12.35 Легка музика, 17.20 Реґерові твори на два форт., 18.10 Нова камер. музика, спів, 19.10 Концерт військ. орх., 20.00 Грецькі пісні у вик. Виртираса-Гальонс (Атени), **Париж** (1648) 11.00 Орх. концерт, 15.00 Фантастичні твори, орх., 20.30 Опера, **Білгород** (437,3) 13.15 Пісоньки, 16.20 Популярні мельодії, 18.30 Бетовенове тріо, **Берлін** (356,7) 19.15 Форт., флет, віольончеля, **20.10 Симф. концерт: Любка Колесса: 1) Реґер: Сімфонієта, 2) Моцарт: Концерт на форт. і орх. ц-моль, 3) Скрябін „Екстаза" симф. поема, Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 15.15 Скандинавська нар. музика, солісти, 18.00 Сучасні пісні на хор, **Мінхен** (405,4) 11.00 Музика для села, 16.50 Камер. музика, 20.10 Веселі нар. мельодії, 22.30 Давня музика, **Будапешт** (549,5) 12.05, 21.40 Циг. музика, 19.30 Спів, 22.45 Орх. концерт, **Міляно** (356,7) 13.10, 17.15 Легка музика, 20.35 Вечір опер: „Іль доттор Ос" лір. казка Бізетія, „Ноктурно романтіко" оп. Пік Манджаґалія.

Середа, 29. квітня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10, 22.20 Концерт, 17.10 Солісти, форт., баритон, 19.30 Весела муз. всячина, 20.10 Стопятьдесятьліття „Фіґарового весілля" Концерт, **Прага** (470,2) Галевий концерт, **Париж** (1648) 11.00, 12.15, 17.30 Концерт, 19.30 Поет. авдиція, 20.45 „Анфан ді Міракль" ком. Гавольта й Шарвея, **Білгород** (437,3) 16.20 Форт. ресітал, 19.50 Пісні, **Берлін** (356,7) 10.00 Весела музика, 14.15 Легка музика, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 17.50 Весняна пісня, 20.10 Солісти, скр., форт., **Ляйпціґ** (382,2) 17.00 Дівчата грають, 19.00 Пісня чину, кантата Амбросіюса, хор, симф. орх., **Мінхен** (405,4) 13.15 Музика, 15.00 Веселе муз. пополудне, 19.20 Солісти, 20.45 Концерт, **Будапешт** (549,5) 13.05 Сальонова музика, 17.30 Циг. музика, 18.50 Форт. ресітал, 19.40 Гранси з театру, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.15 Вок. концерт, 20,35 „Аморе деі тре ре" („Кохання трьох королів") оп. Монтемецція.

Львівське радіо.

Вівторок, 28. квітня 1936.

6.30, 7.40 Раншина авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для мол. дітей: „Сумно неділі, коли пятниця веселиться" Бен. Герца, 12.30 Музика з гр. пл., 13.10 Домашне господарство, 13.15 З ринку праці, 13.20 При чорній каві, гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Софія Терне співає пісоньки, 16.00 Скринька ПКО, 16.15 „Що модне?" гр. пл., 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Водні сили й електрифікація Польщі, 17.15 Опереткова музика, 18.30 Технична скринька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Спів. ресітал у супр. форт., 19.00 Львівський актуальний фейлетон, 19.10 Програма на завтра, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.39 Спорт. вістки, 19.45 Актуальна гутірка 20.00 „Весела історіософія" сатир. фейлетон, 20.10 Симф. концерт; у перерві ок. год. 20.50 Вечірній денник, Із сучасної Польщі, 22.30 Сонати з гр. пл., 22.45 Селянські поезії Ант. Гроновича, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Середа, 29. квітня 1936.

6.30, 6.40 Раншина авдиція. 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12,5 Про мясо, 12.30 Концерт орх., 13.10 Домашне господарство, 13.15 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Із забутих опер, гр. пл., 16.00 Пісоньки для дітей у вик. Еріянового хору, 16.20 Скрипковий ресітал у супр. форт., 16,45 Гутірка музика із слухачем радія, 17.00 „Провінціонали" діяльоґ, 17.20 Сальон. музика з гр. пл., 18.00 Про виховання та навчання дорослих, 18.10 Пісоньки в вик. Ольги Обарської, 18.30 „Жарти літер. критики" літер. нарис Каз. Броньчика, 18.40 „Артисти невідомі в нас" гр. пл., 19.00 Із країни великого приятеля, 19.10 Програма на завтра, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.39 Спортові вістки, 19.45 Актуальна гутірка, 20.00 Пісня та пісонька з гр. пл., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Творчість Фр. Шопена, віольончеля, форт., 21.40 Ст. Бжозовський (у 25-ліття смерти), 21.55 Авдиція з нагоди нар. свята Японії, 23.05 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.33—5.37.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 90.04, 90.67, Берлін 213.98, 12.92, Голяндія 361.42, 359.98, Копенгаґа 117.49, 116.91, Льондон 26.32, 26.18, Ню Йорк чеки 5.32 і 7/8, 5.30 і 3/8, Ню Йорк кабель 5.33 і 1/8, 5.30 і 1/8, Осльо 132.23, 131.57, Париж 35.08, 34.94, Прага 21.00, 21.92. Стокгольм 135.68, 135.02.

Папери:

3-прц. інвестиційна перша емісія 64—64,25, друга емісія 63.25—63,50, Конверсійна 56, 6-долярова 78, Прем. долярові 49.76, Стабілізаційна 62.75—63.63.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 27-го квітня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів

1 кг. масла десер.	2.55 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням	2.60 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет	2.60 „
1 л. молока	0·15 „
1 к. яєць	2.45 „

Тенденція на масло і на яйця слаба, на молоко вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 27. IV. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахоплекарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3):

Кури мол. товсті без остріг I. кл.	1.10 зол.
Курята молоді товсті I. кл.	1.60 „
Індички товсті I. кл.	1.25 „
Пантарки товсті I. кл.	1.25 „

Приймає кури в необмеженій кількости.
Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.
Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

Виділ Т-ва „Українська Студентська Громада" в Кракові взиває востаннє всіх довжників, що затягнули грошеві зобовязання в роках від 1926 до 1934 р. включно вирівняти свої залеглости до дня 10. V. 1936 р. Коли до означеного речинця справа не буде полагоджена — Виділ витягне якнайдальше йдучі консеквенції, а саме оголосить поіменний спис довжників у пресі та рівночасно буде доходити своїх прав на судовій дорозі. Гроші слати на адресу: **Procyk Nestor, Uniwersytet Jagielloński, Kraków**

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.